

LEGE Nr. 293 din 14 noiembrie 2008
pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

ARTICOL UNIC

Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24 din 5 martie 2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 10 martie 2008, cu următoarele modificări și completări:

1. Preambulul va avea următorul cuprins:

"În perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale. Aceasta îndreptățește accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității."

2. La articolul 1, alineatele (2), (5), (10) și (13) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(2) Accesul vizează toate tipurile de informații culese sau exploatare de Securitate, prin acțiuni conexe sau prin emiterea de acte, dispoziții ori alte tipuri de înscrisuri.

(5) În răspunsul comunicat petentului se precizează dacă în evidențele informatizate ale Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, precum și în cele ale celorlalte instituții deținătoare ale arhivelor Securității se regăsesc mențiuni referitoare la existența/inexistența unor documente care se referă la persoana petentului; data și locul unde pot fi consultate documentele, precum și date despre existența anterioară a documentelor, în cazul în care acestea nu s-au păstrat.

(10) Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității eliberează petentului îndreptățit, la cererea acestuia, copii certificate de pe toate tipurile de informații, indiferent de suportul pe care se află acestea.

(13) În situația în care sunt identificate înscrisuri originale sau obiecte personale reținute de Securitate în urma unor acțiuni de represiune, acestea se restituie, la cerere, titularului dreptului de acces, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență. În termen de 60 de zile de la înregistrarea cererii, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității procedează la restituirea înscrisului original, la dosar păstrându-se o fotocopie conformă cu originalul. În cazul restituirii, predarea-primirea se consemnează într-un proces-verbal, întocmit în două exemplare originale. Procesul-verbal se arhivează în locul înscrisului sau obiectului restituit."

3. La articolul 2, literele a) și b) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"a) lucrător al Securității - orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului;

b) colaborator al Securității - persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Persoana care a

furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiție, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor;"

4. La articolul 2, litera c) se abrogă.

5. La articolul 3, partea introductivă și litera h) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"ART. 3

Pentru a asigura dreptul de acces la informații de interes public, orice cetățean român, cu domiciliul în țară sau în străinătate, precum și presa scrisă și audiovizuală, partidele politice, organizațiile neguvernamentale legal constituite, autoritățile și instituțiile publice au dreptul de a fi informate, la cerere, în legătură cu existența sau inexistența calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, în sensul prezentei ordonanțe de urgență, a candidaților la alegerile prezidențiale, generale, locale și pentru Parlamentul European, precum și a persoanelor care ocupă următoarele demnități sau funcții:

h) directorul și adjuncții acestuia în cadrul Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe, Serviciului de Protecție și Pază și Serviciului de Telecomunicații Speciale, precum și șeful și adjunctul acestuia în cadrul structurilor județene ale Serviciului Român de Informații și ale Serviciului de Telecomunicații Speciale;"

6. La articolul 3, după litera h) se introduce o nouă literă, litera h¹), cu următorul cuprins:

"h¹) candidații pentru Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității;"

7. La articolul 3, literele l), o), r), u) și z) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"l) judecătorii și magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională, procurorii de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, inclusiv cei din cadrul Direcției Naționale Anticorupție și ai Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, judecătorii, procurorii și prim-grefierii de la instanțele și parchetele civile și militare;

o) președintele și președintele de secție la Consiliul Legislativ, membrii Consiliului Legislativ, ai Consiliului Național de Integritate, președintele și vicepreședintele Agenției Naționale de Integritate, persoanele cu funcții de conducere din Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului și din Agenția Națională a Funcționarilor Publici, președinții și membrii Consiliului Concurenței, ai Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, ai Institutului Național de Statistică și ai Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară;

r) membru, membru corespondent, membru de onoare sau secretar general al Academiei Române ori, după caz, secretar al academiilor de ramură;

u) ierarhii și șefii cultelor religioase recunoscute de lege, până la nivel de preot inclusiv, precum și asimilații lor de la parohiile din țară și din străinătate, la cererea reprezentanților cultului religios de care aceștia aparțin;

z) persoanele care dețin titlul de luptător pentru victoria Revoluției din decembrie 1989."

8. La articolul 4, alineatele (1), (2) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"ART. 4

(1) Persoanele care candidează pentru funcția de președinte al României fac o declarație pe propria răspundere, conform modelului prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență, în sensul că au avut sau nu calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia. Declarațiile pe propria răspundere se depun la Biroul Electoral Central, care, în termen de 24 de ore de la înregistrare, le înaintează Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

(2) Verificarea de către Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a existenței documentelor și informațiilor privind calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia a candidaților se face din oficiu, în termen de 7 zile de la primirea declarației pe propria răspundere, potrivit procedurii din prezenta ordonanță de urgență.

(4) Acțiunea în constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia ori contestația împotriva adevărului prevăzute la art. 8 lit. b) și art. 9 se introduce în cel mult 48 de ore de la aprobarea notei de constatare, respectiv de la publicarea pe internet a adevărului, la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București. Aceasta se pronunță în termen de 48 de ore. Hotărârea instanței se atacă cu recurs în termen de 24 de ore, recursul soluționându-se în termen de 48 de ore. Hotărârea instanței, rămasă irevocabilă, se publică de îndată în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a."

9. La articolul 5, alineatul (1) și partea introductivă a alineatului (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"ART. 5

(1) Persoanele care candidează, au fost alese sau au fost numite în una dintre demnitățile ori funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h¹), cu excepția celor care la data de 22 decembrie 1989 nu împliniseră vârsta de 16 ani, fac o declarație pe propria răspundere, conform modelului prevăzut în anexa la prezenta ordonanță de urgență, în sensul că au avut sau nu calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia. Verificarea calității de lucrător al Securității ori de colaborator al acesteia se face din oficiu pentru persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile ori în funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h¹), inclusiv pentru cele aflate în exercițiul respectivelor demnități ori funcții la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Declarația prevăzută la alin. (1) se depune la șeful instituției care numește sau la instituția care validează alegerea ori la alte persoane sau instituții, după cum urmează:"

10. La articolul 5, după litera d) a alineatului (2) se introduce o nouă literă, litera d¹), cu următorul cuprins:

"d¹) persoanele care exercită demnități publice și funcții publice de autoritate din cadrul autorităților și instituțiilor aflate sub control parlamentar - la persoana desemnată de secretarul general al Camerei Deputaților sau al Senatului, după caz;"

11. La articolul 5 alineatul (2), litera h) se modifică și va avea următorul cuprins:

"h) directorul și adjuncții acestuia în cadrul Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe, Serviciului de Protecție și Pază și Serviciului de Telecomunicații Speciale, precum și șeful și adjunctul acestuia în cadrul structurilor județene ale Serviciului Român de Informații și ale Serviciului de Telecomunicații Speciale - la șeful instituției din care fac parte aceștia."

12. La articolul 5, partea introductivă a alineatului (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(4) Autoritățile la care se depun declarațiile sunt obligate să trimită Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în termen de 30 de zile de la data alegerii sau numirii în funcție, lista persoanelor care îndeplinesc funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h¹), însoțită de declarațiile pe propria răspundere. Lista trebuie să cuprindă următoarele date:"

13. La articolul 5, alineatul (6) se abrogă.

14. La articolul 7, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"ART. 7

(1) În baza verificărilor prevăzute la art. 6 alin. (1), direcția de specialitate întocmește o notă de constatare cu privire la existența sau inexistența calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia pentru persoana care a făcut obiectul verificării.

(3) Nota de constatare a calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia cuprinde: numele, prenumele, numele conspirativ, acolo unde există, ale persoanei verificate, perioada activității în cadrul Securității sau a colaborării cu aceasta, în sensul prezentei ordonanțe de urgență, precum și lista documentelor pe baza cărora a fost emisă."

15. La articolul 8, partea introductivă se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 8

Colegiul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității ia în discuție nota de constatare și, după caz:".

16. La articolul 10, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(2) Adeverințele prevăzute la art. 8 lit. b) și art. 9 se publică de îndată pe pagina proprie de internet a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității și pot fi contestate la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București de către orice persoană interesată, în termen de 30 de zile de la publicarea lor."

17. La articolul 11, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"ART. 11

(1) Acțiunea în constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia se introduce la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, fiind scutită de taxă de timbru.

(2) Hotărârea Curții de Apel București poate fi atacată cu recurs, în condițiile legii."

18. La articolul 14, litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

"e) dă publicității informațiile și documentele cu privire la activitatea, structura și componența Securității, care atestă implicarea Securității și a altor structuri politice și represive ale regimului totalitar comunist în săvârșirea unor fapte împotriva vieții, integrității fizice sau psihice, a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum și a unor acte de trădare a intereselor naționale, cu respectarea legislației privind protejarea informațiilor care privesc siguranța națională; procedura urmată, în vederea publicării numelor celor implicați în săvârșirea acestor fapte, este aceeași ca și pentru lucrătorii Securității, identificați în urma verificărilor din oficiu, prevăzute de prezenta ordonanță de urgență;"

19. La articolul 17, alineatul (13) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(13) Formula religioasă de încheiere a jurământului respectă libertatea convingerilor religioase."

20. Articolul 18 se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 18

(1) În cazul în care, ulterior alegerii Colegiului Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, se constată că unul dintre membrii acestuia nu îndeplinește condițiile prevăzute în prezenta ordonanță de urgență, mandatul încetează de îndată și se

procedează și la o nouă numire. Verificarea îndeplinirii condițiilor și constatarea se realizează de Parlament, la cererea oricărei persoane.

(2) Revocarea se dispune doar pentru cazurile prevăzute la art. 17 alin. (9)."

21. La articolul 25, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(2) Din Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității nu pot face parte lucrătorii Securității sau colaboratorii acesteia, astfel cum sunt definiți prin prezenta ordonanță de urgență, cei ai altor servicii de informații străine și ai altor structuri informativ interne și străine."

22. La articolul 28, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(3) În activitatea de documentare, cercetătorii acreditați au obligația să respecte și să ocrotească viața intimă, familială și privată a celor care au fost persecutați de organele securității statului."

23. La articolul 30, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(5) Traficarea și darea spre publicitate, de către personalul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, a unor date sau informații din dosare constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani."

24. La articolul 30, după alineatul (7) se introduce un nou alineat, alineatul (8), cu următorul cuprins:

"(8) Tentativa faptelor prevăzute la alin. (3) și (5) se pedepsește."

25. La articolul 31, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(4) Până la preluarea dosarelor de cadre solicitate în cazul lucrătorilor Securității, identificați că au desfășurat activități prin care au fost suprimate sau îngădite drepturi și libertăți fundamentale ale omului, în scopul susținerii puterii totalitare comuniste, la cererea Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, instituțiile deținătoare ale acestora pun la dispoziție, în termen de 15 zile, datele de identitate, inclusiv numele conspirative, precum și funcțiile acestora."

26. La articolul 33, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 33

(1) Verificările aflate în curs de desfășurare la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență continuă potrivit procedurii prevăzute de aceasta."

27. Articolul 34 se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 34

(1) Cauzele aflate pe rolul secțiilor civile ale curților de apel, în calitate de instanțe de control judecătoresc, ca urmare a exercitării căii de atac prevăzute la art. 16 alin. (1) din Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste, cu modificările și completările ulterioare, împotriva deciziilor Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se transmit Secției de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, ca instanță de control judecătoresc. Aceasta, la primul termen de judecată, va continua judecarea cauzelor cu luarea în considerare a probelor admise și a actelor procesuale efectuate de instanța civilă.

(2) Cauzele aflate pe rolul Secției de contencios administrativ și fiscal a Tribunalului București se transmit, de îndată, Secției de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București."

28. Articolul 36 se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 36

Sediul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, precum și sediul propriei sale arhive beneficiază de pază permanentă, în condițiile legii, asigurată de Comandamentul Trupelor de Jandarmi."

29. La articolul 37, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 37

(1) Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității funcționează în structura organizatorică, cu patrimoniul și bugetul existente la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență."

30. *** *Eliminat*